

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – SRPEN 2012

sever

1. 8. ve 24.00 SELČ
15. 8. ve 23.00 SELČ
30. 8. ve 22.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

- Merkur – na ranní obloze po 10. srpnu
Venuše – vysoko na ranní obloze
Mars – na večerní obloze nízko nad západem
Jupiter – ve druhé polovině noci v souhv. Býka
Saturn – na večerní obloze nízko nad západem
Uran – kromě večera po celou noc v souhv. Velryby
Neptun – celou noc v souhv. Vodnáře

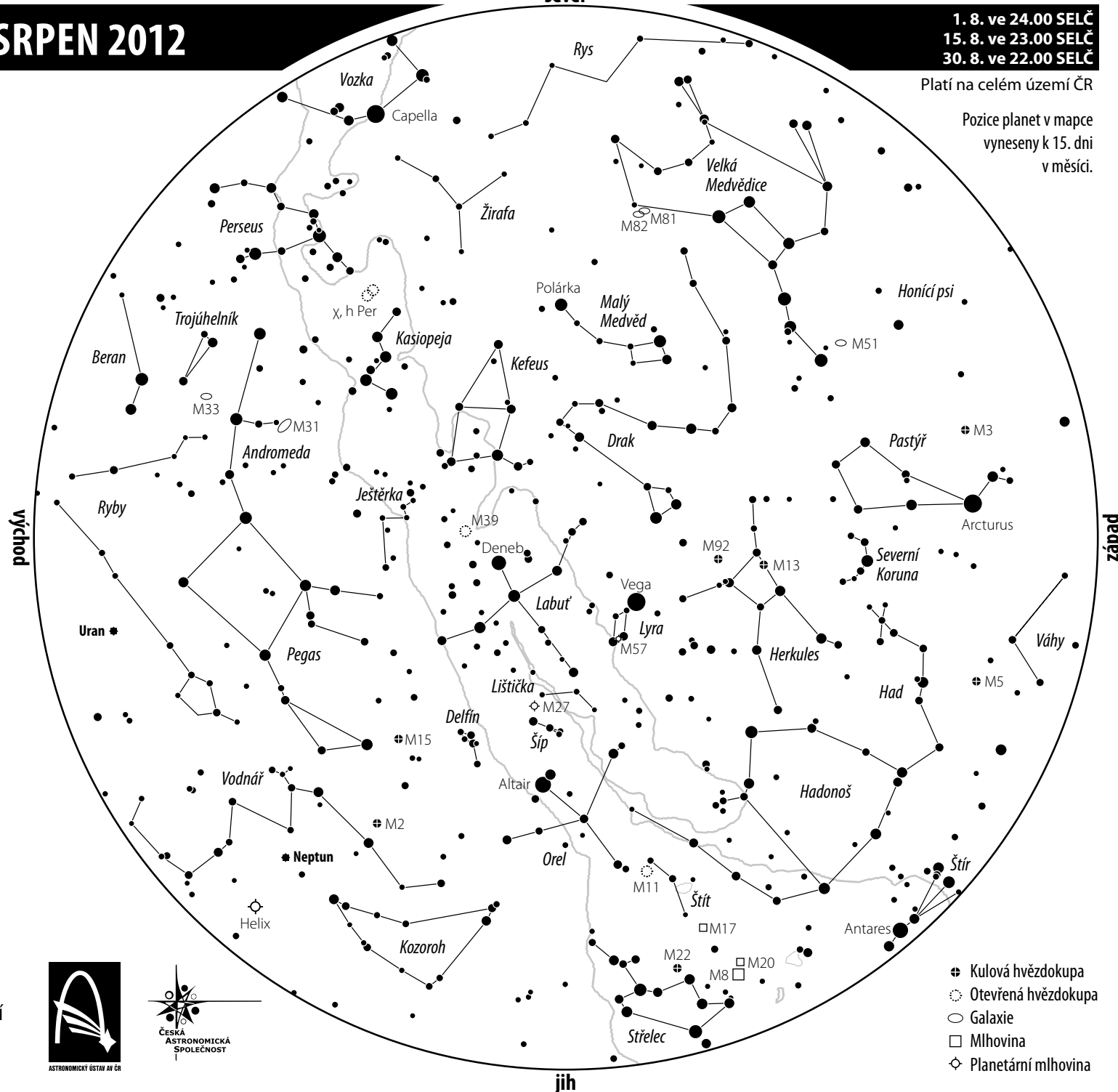
ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

2. Měsíc v úplňku (03.27 UT)
6. Maximum meteorického roje τ -Aquirid (max. 8/hod)
7. Saturn $4,5^\circ$ SSV od Spici (na večerní obloze)
9. Měsíc v poslední čtvrti (18.55 UT)
10. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 123 km)
10. Seskupení Marsu ($1,1^m$), Saturnu ($1,3^m$) a Spici ($1,0^m$) na večerní obloze (společně se vejdou do zorného pole $4,5^\circ$)
12. Měsíc s Jupiterem vychází po půlnoci nedaleko od sebe (2°)
12. Maximum meteorického roje Perseid mezi 12–15 UT, roj produkuje jasné meteory (v maximu 50–100/hod)
- 12.–15. Seskupení Jupiteru, Venuše a Merkuru na ranní obloze doplňuje srpek Měsíce, Plejády a Hyády
15. Mars v konjunkci se Saturnem ($2,7^\circ$) na večerní obloze
15. Venuše v největší západní elongaci (45° od Slunce vychází 4 h 44 min hod před Sluncem)
16. Merkur v největší západní elongaci (19° od Slunce, vychází 2 h 40 min před Sluncem)
17. Měsíc v novu (15.54 UT)
21. Maximum meteorického roje α -Cygnid (max. 5/hod)
22. Seskupení Saturnu, Marsu a Měsíce na večerní obloze
23. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 368 728 km)
24. Neptun v opozici se Sluncem
24. Měsíc v první čtvrti (13.54 UT)
31. Měsíc v úplňku (13.58 UT)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).

Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.udalosti.astronomy.cz a www.astro.cz

- ⊕ Kulová hvězdokupa
- ⊙ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – SRPEN 2012

Letošní srpnové noci nabídnou řadu zajímavých objektů pro pozorování třiedry či malými dalekohledy. Zatímco večer jsou nízko nad západním obzorem **Saturn** a **Mars**, v průběhu téměř celé noci se můžete pokusit vyhledat obě nejvzdálenější planety Sluneční soustavy – **Uran** a **Neptun**.

Bližší **Uran** má jasnost kolem $5,8^m$ a proto jej můžeme na velmi tmavé obloze spatřit jako slabou hvězdičku i prostým okem. Lépe se však k jeho vyhledání hodí třiedr. Úhlový průměr Uranu činí pouhých $3,6''$, je tedy jasné, že ani velkými dalekohledy na něm neuvidíme mnoho podrobností. Planeta má typické zbarvení, které jedni pozorovatelé popisují jako bledě modré, jiní jako matně zelené a její kotouček je silně zploštělý, což zpozoroval již roku 1783 W. Herschel. Rovníkové pruhy a světlou skvrnu pozorovali např. i P. Příhoda a J. Sadil v dubnu 1960 pomocí 18cm Zeissova refraktoru na petřínské hvězdárně. Pokud máte k dispozici alespoň 30cm dalekohled, můžete se pokusit spatřit i nejjasnější měsíce Uranu – Titanii ($14,5^m$) a Oberon ($14,7^m$)

S **Neptunem** je to ještě problematictější – jeho jas je pouze $7,8^m$ nicméně dle přiložené mapky jej snadno vyhledáme i malým třiedrem. I ve velkém dalekohledu vypadá jako nepatrný, slabě do modra zbarvený kotouček, jehož úhlový průměr je pouze $2,4''$.

Pokud vlastníte 25cm dalekohled (zkušenému pozorovateli za vynikajících podmínek by mohl stačit i 20cm teleskop...), zkuste v tomto období pozorovat rovněž explanetu **Pluto** – objevíte ho jako hvězdičku $14,1^m$ v souhvězdí Střelce. K jeho identifikaci je

však potřeba podrobné mapy, kterou umí vygenerovat i různé freeware počítačové programy jako Cartes du Ciel nebo Stellarium.

Perseidy – tento meteorický roj někdy nazývaný „Slzy svatého Vavřince“, je ideálním úkazem, pro „romantické“ letní večery. Čeština má pak pro tento fenomén poetické názvy jako létavice či povětroň. Období aktivity roje je poměrně dlouhé asi od 17. července do 24. srpna, ovšem chcete-li spatřit co nejvíce meteorů, je potřeba pozorovat poblíž maxima, ideálně mezi 11. a 13. srpnem. Maximum roje nastane v roce 2012 dne 12. srpna mezi 14.00 SELČ až 17.00 SELČ. Měsíc je letos 4 dny před novem a vychází až kolem druhé hodiny ráno.

Dle přiložené mapky (vlevo) můžete také na ranní obloze vyhledat jasné asteroidy **Ceres** a **Vesta**. Jejich jasnost se pohybuje mezi $7-8^m$ což z nich činí ideální cíl třeba pro třiedr 10×50 nebo malý dalekohled.

Mapky převzaty ze Sky&Telescope a upraveny.

